

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1941. OKTÓBER 29.
Csihás Benő u. 3. I. ÉVFOLYAM, 150. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levélcim: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

A német csapatok áttörték a krími védelmi vonalat

**Tíz napos heves küzdelem után menekülnek a bolsevik erők
A Leningrádban körülrárt szovjet csapatok vezérkara repülő-
gépen elmenekült – Súlyos légitámadás érte Moszkvát, Lening-
rádot a német nehéztűzesség bombázza – Előkészületek
az angol csapatok kaukázusi bevonulására**

Amerika a tengeri háboru területére siklott

Honvédségünk a Donec fontos hidfőiért harcol

A keleti hadszíntér nagyjelentőségű eseményei mellett az amerikai magatartásról szóló hírek kötik le a közvélemény figyelmét. Roosevelt beszédének amerikai visszhangja olyan megállapításokat tartalmaz, amelyek már szinte hadbanlétnek tekintik az Egyesült Államokat. Az amerikai lapok kommentárjai szerint Amerika már a korlátolt tengeri háboru területére siklott. Roosevelt a november 11-i békenappal kapcsolatban kiadott üzenetében ezáltal nem a béke áldásairól, hanem a törvénytelenégről és erőszakról beszél, amely ellen az amerikai népek harcolnia kell. Felszólítja a népet, hogy november 11-én ezévben is lobogózzák fel a házakat és az amerikai nép a béke napján tegyen fogadalmat az európai szabadság alaptörvényei mellett. Az elnök a béke napot is Németország elleni támadásra használja fel, mint-ahogy kihasznál minden kínálkozó alkalmat arra, hogy az amerikai nép hangulatát a tengelyhatalmak ellen korbácsolja. Wheeler és Nye szenátorok azon véleményüknek adnak kifejezést, hogy Roosevelt kétségbeesetten kapaszkodik minden szalmaszálba, hogy ürügyet találjon a hadbalépésre és a semlegességi törvény hatályának felfüggesztését arra akarja felhasználni, hogy megindítsa a háborút.

Minél jobban veri Roosevelt a háborus nagydobot, ellenzéke annál kétségbeesettebben harcol a békéért. A benemavatózás pártja csütörtökön tömeggyűlésen tiltakozik a háborus uszítás ellen és az utolsó pillanatban tesz kísérletet arra, hogy az amerikai közvélemény súlyával nyomást gyakoroljon a kormányra a béke megőrzése érdekében.

Londonban

Ielkesedéssel fogadták Roosevelt beszédét a kormánykörök, írja az United Press. Ezzel szemben az angol nép csalódott, mert Roosevelt nem tett újabb ígéreteket.

A Fehér Ház sajtóértekezletén az újságírók figyelme természetesen a titokzatos okmányok és térképek felé irányult. Az állítólagos leleplezés szerint, mint már tegnap jelentettük, Németország hűbéreselvé akarta tenni a Délamerikai államokat. Az újságírók megkérték az el-

A MAGYAR TÁVIRATI IRODA JELENTI: A DÉLKELETUKRAJNÁBAN ELŐNYOMULÓ SZOVETSÉGES CSAPATOK BIRTOKBA VESZIK A DONEC MENDENCE LEGFONTOSABB IPARVIDÉKEIT. EZZEL AZ ELLENSÉG EURÓPAI IPARÁNAK JELENTŐS RÉSZÉT ELVESZITI.

HONVÉDSÉGUNK A DONEC FONTOS HIDFŐIÉRT HARCOL.

Krim félszigetén 10 napi heves küzdelem után megtört a szovjet ellenállás

Berlin, október 29.

A vezéri főhadiszállás rendkívüli jelentést adott ki, amely szerint a német csapatok a légi erők támogatásával 10 napi makacs harc után áttörték a krími szovjet védelmi vonalakat. Az október 18-tól 28-ig terjedő időben vívott harcok közben 17.500 foglyot ejtettek a német csapatok, nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak vagy semmisítettek meg. A német erők üldözik a megvert ellenséget. (MTI)

Leningrádból elmenekült a körülrárt szovjet hadak vezérkara

Stockholm, október 29.

Tekintettel a Leningrád elleni német támadások fokozódó hevességére és a körülrárt városban uralkodó állapotokra, a gyűrűbezárt szovjet erők vezérkara szerdán reggel repülőgépen elmenekült az ostromlott városból. (MTI)

nököt, hogy engedje meg a térképek és okmányok közlését a sajtóban. Az elnök ezt elutasította azzal, hogy a térképek jegyzetek vannak, s ezek elárulnák a forrást, ahonnan a jelentés érkezett. Az természetesen magután vonná a forrás azonnali eldugulását is.

Az újságírók azt is megkérdezték az elnöktől, hogy mi a véleménye a német válaszról, amely szerint az okmányok hamisítványok. Az elnök azt felelte, hogy Németország már azt is mondotta, hogy Amerika saját maga sülyesztette el hajóit.

A Szovjet

különbben is súlyos helyzetét sokban fokozták az utóbbi napok eseményei. A szövetséges erők elérték a Donec folyót, a német csapatok pedig 10 napi heves küzdelem után áttörték a Krim félszigetét védő szovjet vonalat, amelyet a szovjet katonaság eddig csak véres áldozatok árán tudott tartani. A háboru közeledik a Kaukázushoz, amely olajvidéke miatt életfontosságú a bolsevisták szempontjából. Svájci hírek szerint Timosenko szovjet altábornagy, a déli

szovjet hadak parancsnoka élete legsúlyosabb feladata előtt áll: Azt az utasítást kapta, hogy védje meg a Kaukázust. E célból hírszerint újabb tárgyalásokat folytat a szovjet főparancsnok Wavell indiai parancsnokkal. Állítólag ezen a tárgyaláson készítik elő az angol csapatok bevonulását szovjet területre, a Kaukázus vidékére. Anglia az eddigi háboru tanulságai szerint sohasem azért adott segítséget szövetségeseinek, hogy azok súlyos helyzetén segítsen, hanem azért, hogy saját érdekeit védelmezze.

Anglia szempontjából is rendkívül fontos, hogy a kaukázusi olajvidék amíg lehet ne az ellenséges tábornak termeljen, ezért akar most bevonulni szovjet területre.

A Német Távirati Irodához beérkezett hírek szerint a német és szövetséges csapatok sikerrel küzdöttek le az időjárás nehézségeket és úgy az északi, mint a középső és déli fronton újabb jelentős tényeresre tettek szerit. A körülrárt Rosztov, Leningrád és Moszkva városok helyzetét súlyosnak ítélik meg. Mindhárom város körül érik a döntés.

A vásárlók

taktikát változtattak. Eddig az volt a helyzet, hogy a vásárlókönzöntség jórésze maga titkolta az árdrágítók nevét a hatóságok előtt, mert attól tartott, hogy máskor nem fog árut kapni. Ezért a magas árak miatt hibás volt maga a közöntség is, a kishittű, megtévesztett vevő, akit félrevezettek.

A közellátás frontján most új rendet teremtett Györfly-Bengyel Sándor miniszter. A miniszter kimondotta, hogy a vásárló maga is részesévé lesz a gazdasági rendfelforgatására irányuló árdrágító büntözésnek, ha áron felül fizet az áruért. Ezek ellen tehát éppen olyan szigorral kell eljárni, mint azok ellen, akik galád módon emelik az árakat, üzérkednek, árut halmoznak és rejtetnek.

A szigorú rendelkezéseket közlő plakátok előtt tömegesen álltak a háziasszonyok a legutóbbi piac alkalmával. Sokan visszafordultak, nem mertek vásárolni, féltek a kilátásba helyezett büntetéstől. Voltak azonban olyanok is, akiket ismét közönyösen hagyott a szigorú rendelkezés. Annak dacára, hogy az árakat megállapították, napi áron felül fizettek a közszükségleti cikkekért. Az árut azonban nem volt idejük hazavinni, előállították úgy a vásárlót, mint az eladót. A következőket mindketten viseljék bátran, emelt fővel. Ők akarták, megérdemlik.

A taktikaváltoztatásnak éppen ideje. A küzdelmet minden vonalon fel kell venni és ki kell építeni a belső arcvonalat is, amely eredményesen ellentud állani minden olyan kísérletnek, amely veszélyeztetné a magyar nép biztos megélhetését.

Ára 10 fillér

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Nagy magyar film-premier.

Felvidéki történet egy tanítónőről, ki törhetetlen hűséggel szerette hazáját és hitet öntött az elnyomottakba.

Izabella

Főszereplők:

FEDÁK SÁRI, ÁGAI IRÉN, GOMBASZOGI ELLA, TORZS JENŐ, JÁVOR PÁL, DÉNES GYÖRGY

Pótműsor: magyar és olasz hiradó.

„Két nép, egy háboru — két nép, egy győzelem”

Róma, október 29

A Marcia su Roma évfordulójának római ünnepségei alkalmával Pavolini népművelődésiügyi miniszter beszédet mondott. A tengely győzelmének bizonyosságával szemben — mondta — Anglia nem tud semmi mást felhozni, mint a tengelyhatalmak belső összeomlásának hiu reményét. Hangoztatta, hogy a rómaiak épüget el tudják viselni a közellátási nehézségeket mint a londoniak és Nápoly lakossága sem szenved

Wheeler:

Roosevelt a semlegességi törvény megszüntetését megbízásnak tekinti arra, hogy megkezdje a lövöldöző háborut

„Amerika a korlátolt tengeri háboru területére siklott”

Washington, október 29.

(Német Távirati Iroda). Rooseveltnek a tengerészet napján elmondott beszéde Amerikában is nagy visszhangot váltott ki. Wheeler szenátor, az ismert békepárti politikus kijelentette, hogy Roosevelt azért törekszik minden áron a semlegességi törvény hatálytalansítására, mert a törvény megszüntetését megbízásnak tekinti arra, hogy megkezdje a lövöldöző háborut. Nye szenátor szerint az amerikai kormány a mélyponthoz érkezett. Roosevelt sohasem kapaszkodott még ilyen görcsösen egy szalmaszálhoz, céljai elérése érdekében, mint most. Aiken szenátor óva intette a kormányt politikájának folytatásától. Tulsokat vezették már a népet titokzatos drámai utakon — mondotta — itt az ideje, hogy visszatérjenek az alkotmányos kormányzathoz. (MTI)

Háboruellenes tömeggyűlést rendez a békepárt

Washington, október 29.

(Német Távirati Iroda). Az amerikai lapok megjegyzéseket fűznek Roosevelt beszédéhez. A New York Times azt írja, hogy az elnök beszéde közelről surolta a háborut és Amerika a korlátolt tengeri háboru területére siklott. Rooseveltnek be kell bizonyítania Németország ellen hangoztatott vádjait Délamerika felosztásának és a vallásfelekezetek megszüntetésének állítólagos tervével kapcsolatban.

A nemzeti béke párt 25 tagu küldöttséget menesztett Roosevelthez. A küldöttség 25.000 aláírással ellátott tiltakozást nyújt át az elnöknek a kormány beavatkozási politikája ellen. Csütörtökön tömeggyűlést rendez a békepárt. Ezen többek között Lindbergh és Wheeler szenátor is beszédet mond. A beszédek a rádió nem közvetíti, miután a rádió társaságok, amelyek a háborus uszítók befolyása alatt állanak, megtagadták a tüntető gyűlés közvetítését. (MTI)

Szüntelenül tartanak a tömegmészárlások Moszkvában

A német légi erők súlyos csapásokat mértek a Szovjetre

Berlin, október 29.

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német léghaderő súlyos csapásokat mér az elleneségre a keleti arcvonal valamennyi szakaszán. Moszkva körül hevesen bombázták a német légi erők a szovjet állásokat, páncélos-összevonásokat, csapatgyülekezéseket és egyéb célpontokat és véres veszteségeket okoztak az elleneségnek úgy a csapatokban, mint a felszerelésben. Ezen a szakaszon 220 járművet, 12 páncélos, 4 löveget, két üteget és 10 gumicsónakot semmisítettek meg a német bombák jelentős számu ellenséges jármű és páncélkocsi megrongálásán kívül. Az utánpótlási vonalakat több helyen megszakították a támadások.

Négy szovjet vasuti fővonalat is nagyará-

nyu bombatámadás ért, négy vasuti szerelvényt és számos mozdonyt megsemmisítettek, 29 vonatot pedig megrongáltak a bombák. Négy pályaudvar romokban hever. A vasutvonal több helyen használhatatlanná vált.

A déli arcvonalon szovjet védelmi berendezéseket, ütegeket, csapattáborokat és utánpótlási oszlopokat értek támadások. Nagy pusztításokat vittek végbe a néme bombák az ellenség csapattáboraiiban és járműiben.

Az északi arcvonalon eredményes támadást vezettek a német légi erők a murmani vasutvonal még szovjet kézben lévő szakasza ellen.

Különböző forrásokból érkező hírek szerint Moszkva lakossága szörnyű napokat él át, amióta a német erők a szovjet főváros felé közeled-

többit a légitámadásoktól, mint Liverpool lakosai. Az évforduló napján tartott sok ezer gyűlés közül egyetlenegy is meggyőzheti az angolokat arról, hogy állításaik nevétségesekek. Egyetlen nép sem tudja úgy elviselni a nélkülözéseket, mint az olasz, amely a győzelem biztos tudatában él.

Most azt mondjuk — mondotta a miniszter — hogy két nép, egy háboru, rövidesen pedig azt, hogy két nép — egy győzelem. (MTI)

„Roosevelt németellenes támadásai, egyúttal Japán ellen is irányulnak”

Tokió, október 29

A Tokió Nisi Nisi Roosevelt legutóbbi beszédével foglalkozva megállapítja, hogy az amerikai elnök semmit sem vesz tekintetbe és a nép akarata ellenére dolgozik, amikor háborut akar. Roosevelt görcsösen kapaszkodik minden semiségbe, hogy ürügyet találjon Amerika hadbalépésére. Attól sem riad vissza, hogy a német tervekről szóló hamis állításokkal befolyásolja a közvéleményt a háboru irányában.

A lap leszögezi, hogy a Németország ellen irányuló amerikai támadások egyúttal Japán ellen is irányulnak, miután Japán és a tengelyhatalmak érdekei azonosak. (MTI)

NEMZETI MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Vihar Ázsia felett

Az izgalmas és kalandok filmje

Főszereplők:

CONRAD WEIDT
SESSUE HAYAKAWA
Gazdag pótműsor!

Az előadások kezdete:
Hétköznap: 6.10 és 9 órakor.
Vasár- és ünnepnap: 1/4, 6 és 9 ó.

nek. A tömegkivégzések egész napon át folynak. A GPU emberei hihetetlen terrort fejtenek ki. Mindenkit kivégeznek, akit gyanusnak találnak. A templomok előtt GPU-csoportok állanak, miután úgy értesültek, hogy az összeesküvők a templomokban tartják értekezleteiket.

Lenin holttestét már a moszkvai kormány menekülését megelőzően kiemelték a vörösteri mauzoleumból és Ujanovba, Lenin szülővárosába szállították. (MTI)

SZOVJET KATONÁK NÉMET EGYENRUHÁBAN

Berlin, október 29.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint egyre gyakrabban fordul elő, hogy a németek német egyenruhába öltözött szovjet katonákat fognak el. Legutóbb érkezett jelentés szerint egy német egyenruhás katona kenyeret kért egy német tisztől. Amikor rossz kiejtése miatt felismerték, őt revolverlövést adott le a német katonára. Elfogták. (MTI)

A nagyvilágból

Mussolini miniszterelnök táviratban mondott köszönetet Hitler vezér és kancellárnak a Marcia su Roma évfordulója alkalmából küldött üdvözlő táviratért.

Hitler vezér és kancellár táviratban fejezte ki szerencsekívánatait a török államelnöknek a török nemzeti ünnep alkalmából.

Angol jelentés szerint hétfőn az angol léghaderő 10 repülőgépet veszített. Egy másik angol hivatalos jelentés elismeri egy 7.000 tonna nagy brit tartályhajó elsüllyesztését.

Az Azori szigetekre tegnap újabb csapatokat szállított a portugál kormány, hogy megerősítse a szigetek védelmét. Rövidesen további csapatok érkeznek a szigetre.

Spanyolország ma ünnepelte a fallange megalapításának 8 éves fordulóját.

A Német Távirati Iroda kairói jelentése szerint az egyiptomi kormány elutasította az egyik képviselő azon javaslatát, hogy állítsák helyre a diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatokat a Szovjetunióval. Az elutasítás indokolása szerint a mai helyzet nem alkalmas a terv megvalósítására.

A svéd parlament tegnap titkos ülésen foglalkozott a kormány külpolitikájával. Szerdán délután nyilvánosan folytatták a vitát.

A bagdadi kommunista szövetség nyomdáját felrobbantották ismeretlen tettesek. A gépek és nagymennyiségű papiros megsemmisült. Anglia független állammá nyilvánította Szi-riát.

Stülpnagel tábornok, a megszállt francia területek német parancsnoka hirdetményben közölte a francia néppel, hogy elhalasztották a nantési és bordeauxi tuszok kivégzését, azért, hogy alkalmat adjanak a francia népnek, nyújtson segédkezet a tettesek kinyomozásában és ezzel is adja tanujelét annak, hogy elítéli a gyilkos merényleteket. A német parancsnokság boldog volna, ha nem lenne szükség a súlyos megtorlásokra.

Pavelics felmentette állásától Milkovics propaganda ügyi államtitkárt és helyébe Rieger Vilkot nevezte ki.

Hercog tábornok, volt délafrikai miniszterelnök beszédet mondott, amely szerint a nemzetiszocializmus biztosíthatja a délafrikai burok számára a felemelkedés útját. A nemzetiszocializmus összhangban van a burok hagyományával, szükségleteivel és törekvéseivel. Hangoztatta, hogy a burok romlását a liberális kapitalizmus és a korlátlan szabadverseny okozta.

A Szovjet kétségbeesett ellentámadásokkal kísérletezik

Róma, október 29.

A Resto del Carlino budapesti tudósítójának jelentése szerint a Moszkva—Tula—Orel—Charkov vasuti vonal elvesztése a legsúlyosabb következményekkel jár a déli szovjet hadseregére. Ezt a hadsereget vasutvonalak kiányában nem tudja élelmezni a Szovjet. Hadiiglyok elbeszélése szerint a Moszkva—Rosztov közötti vasutvonal is használhatatlanná vált a német támadások következtében. Az itt lévő szovjet hadak sem tudnak élelmiszerutánpótlást kapni.

A lap tudósító megállapítja a továbbiakban, hogy a szövetségesek előnyomulása lankadatlan erővel folyik. A szovjet csapatok kétségbeesett ellentámadásokkal kísérleteznek, hogy feltartóztassák a szövetséges előnyomulást. (MTI)

A MAGYAR CSAPATOK HÁZRÓL-HÁZRA KÉZIGRÁNÁTOKKAL ÉS KÉZIFEGYVEREKkel HARCOLNAK

Berlinből jelenti a Magyar Távirati Iroda: Mint a „Német Távirati Iroda”-val katonai helyről közlik, magyar csapatok október 27-én a keleti arcvonal déli szakaszán további területnyereségekre tettek szert. A rohamozó magyar alakulatok a bolsevista egységeket, amelyek visszavonulásuk során a falvakban helyezkedtek el, kiszorították a helységekből vagy pedig házról-házra harcolva kézigránátokkal és kézi-

fegyverekkel megsemmisítették őket. A bolsevisták nem tudták a magyarok erőteljes előnyomulását feltartani, úgyhogy ezek tovább folytathatták támadásaikat kelet felé.

KATONAI SZÖVETSÉGRŐL VAN SZÓ ANKARA ÉS TEHERÁN KÖZÖTT

Isztanbulból jelenti a Bud. Tud.: Kairói hírek szerint tárgyalások folynak a saadabadi török—iraki—perzsa—afgán egyezmény módosítása, illetve kibővítése érdekében. Az új elképzelések szerint az egyezmény katonai szövetség alakulna át. Diplomáciai körök szerint az erre irányuló tárgyalások terén nehézségek mutatkoznak, amelyek főleg abból állnak, hogy a semleges Törökország hajlandó-e katonai kötelezettséget vállalni brit katonai uralom alatt álló államokkal, mint például Iránnal és Irakkal?

Kínában angol és amerikai légitámaszpontok épülnek

Tokió, október 29.

A japán lapok jelentése szerint Kínában számos légitámaszpontot építenek az angol és amerikai haderő számára. (MTI)

Szurkálásért másfélévi börtönre ítélte a bíróság egy veprődi zenészt

Erdélyi István veprődi lakos, zenész 1941 szeptember 15-én Veprődön veszekedés hevében késsel összeszurkálta Breznyák Károly ácsmestert, akit súlyos állapotban szállítottak be a zombori közkórházba. Erdélyi István régebbi időből haragudott a sértettre, akit a jelzett napon az egyik vendéglőben megtámadott. A koc-

mából elmenet Erdélyi az utcán újból rátámadott Breznyákra, akit zsebkésével megszurkált.

A bíróság szerdán délelőtt foglalkozott a bűnüggyel és a királyi ügyész vádbeszéde után másfélévi börtönre ítélte. Erdélyi Istvánt, aki az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

November 20-a táján iktatja be a vármegyei diszközgyűlés dr. Deák Leó főispánt

Vitéz Bajsay dr. alispán felülvizsgálta a járások ügymenetét

Megirtuk legutóbb, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottsági tagok névjegyzéke már elkészült s rövidesen sor kerül a tagok kinevezésére is.

Illetékes helyen most arról értesültünk, hogy

1 főispáni installációs közgyűlést még november 20-a táján megtartják, a vármegye első rendes közgyűlésének összehívására, ugyszintén a vármegyei közigazgatási bizottsági ülés megtartására pedig legkésőbb december hó 10-én kerül sor.

A vármegyei költségvetést már a december 10-i közgyűlés fogja letárgyalni.

A községi képviselőtestületek megalakítása ugyancsak folyamatban van. Ez ügyben dr. Deák Leó főispán kihallgatáson fogadta a vármegye valamennyi járási főszolgabíróját, akik az ügyek állásáról jelentést tettek. A vármegyei közigazgatás gépezete egyébként teljes erővel működik. Az elmúlt héten vitéz dr. Bajsay Ernő alispán gépkocsin végigjárta az összes főszolgabírókat, a két megyei várost és a helyszínen felülvizsgálta a közigazgatási ügy menetét. Erre az utra Hunvölgyi István számvevősegi tanácsos, dr. Baranyi Bálint, dr. Orkényi Miklós és dr. Simon János szolgabírák is elkísérték az alispánt és mint szakelőadók értékes tanácsokkal járultak hozzá az ügymenet zavartalanosságának biztosításához.

Utfásításra, parkosításra!

Bignonia, Piroselevelű bükk, Celtis, Corylus colurna, pirosvirágu gesztenye, Gingko-biloba, Gömbakác, Jegenyetölgy, Juglans nigra, júharok (Acer neg. fol. var. Gömbjúhar, Schwedleri) Hárs, Nyír, Platán, Pr. pissardi, Triloba (nagyon olcsón: akác, kóris, nyár, szil), fenyők, gyümölcsfák nagy választékban.

Kolauch faiskola Szeged

Zsarolásért 6-6 hónapi börtönt kapott két cservenkai napszámos

Kopp János és Emich Dániel cservenkai napszámosok zsarolás büntetével vádoltan kerültek a zombori törvényszék elé. A vádirat szerint 1941 május hónapban a cservenkai vasútállomáson feltartóztattak hét ósziyaci asszonyt és előjárósági tagokat mondvá magukat elszedték azokról az ottani dobrovojac telepen vásárolt ingóságokat, majd eltűntek.

A dologról a csendőrség is tudomást szerzett és elfogta a zsarolókat, akik a bíróság előtt azzal védekeztek, hogy ők csak azért vették el az asszonyoktól az ingóságokat mert

tul voltak terhelve és megsajnálják őket.

A törvényszék mindkettőjüket zsarolás büntetében mondotta ki bűnösnek és fejenként 6-6 hónapi börtönre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

SZIRT GIZELLA gyorsíró és gépiróiskolája, Budapest, VII., Rákóczi ut 76. Államérvényes bizonyítvány. Allásközvetítés.

Szerbiai hírek

A szerb kormány a németekkel egyet értesben lehetővé tette, hogy a német fogságban lévő szerb tisztok hazaküldjék családjaiknak megtakarított pénzüket. Az első küldemény most érkezett meg. Nyolcvan német fogságban lévő tiszt több mint egymillió dinárt küldött haza.

Belgrádban a villamosművek előírják, hogy mennyi áramot fogyaszthat egy-egy lakás. Ha a megengedett mennyiségen felül fogyaszt áramot a lakó, úgy kilovattonként a tízszeres árat számlázzák.

Hét százalékkal emelte a bácskai magyarság arányszámát a székelyek letelepítése

Az Országos Protestáns Napok keretében a Soli Deo Gloria Szövetség délvidéki estét rendezett a Zeneművészeti Főiskola nagytermében a Darányi Kálmán diákház javára. A nagyszámú előkelő hallgatóság előtt vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár előadást tartott arról, mit jelent a bukoviñai székelyek hazatelepítése a délvidéki magyarság számára és általában milyen jelentősége van magyar nemzeti szempontból. Rámutatott arra, hogy a bukoviñai magyarok hazatelepítése és a Bácskában való elhelyezése lényeges erőgyarapodást jelent, mert a magyarság százalékos arányszámát ezen a helyen hét százalékkal emelte. A bukoviñai székelyek letelepítése itt a Bácskában fokozottabb népmozgalmat, keveredési lehetőséget tesz lehetővé az ottani ősmagyar lakossággal és ez mindkét csoportbeli magyarság számára rendkívül előnyös. Az egész nemzet szempontjából általánosságban ez a telepítés jó példát jelent, példát arra, hogy igen is lehet telepíteni, csak akarni kell és az eszközöket kell helyesen megválasztani és adott esetben gyorsan alkalmazni. Vitéz Bonczos Miklós előadását a nagyszámú közönség hosszantartó tapsal köszönte meg. (MTI)

KULA, Középbácska központja

Kula egyike a legvirágzóbb középbácskai községeknek és Középbácska központja. Jelentős iparüzemei vannak, kereskedelme virágzó és ez a körülmény erősen érezteti hatását a lakosság anyagi viszonyain is. A község határában mintegy 24 ezer hold jominőségű termőföld van és mezőgazdasága fejlett. Lakosságának száma mintegy 12.000. A magyarokon kívül németek és szerbek lakják és körülbelül egyforma a három nemzet számaránya. Anyagiilag a németek állnak a legjobban, akár iparral, akár földműveléssel foglalkoznak. A magyarok között sok a nincstelen munkás.

Kula hoszu és mozgalmas történelmi múltra tekinthet vissza. A mai község helyén, a Ferenc csatorna mint két partján már a török idők előtt virágzó község volt. Ennek neve és történelme azonban belevész a régi idők homályába. A község mai nevét a mohácsi vész után idetelepített szerbektől kapta. »Kula« vártornyot jelent, amiből arra lehet következtetni, hogy a török hódoltság előtti és alatti időben Kula vár volt. Ezt a feltevést megerősíti az a körülmény is, hogy Bácska kutatói régi okmányok alapján Kulát azonosnak tartják a mohácsi vész előtti Várszög községgel, amely ugyancsak a Ferenc csatorna partján feküdt.

A török dúlás, mint egész Délmagyarországot, Várszöget is elpusztította. A valószínűleg virágzó községből nem maradt semmi. Régi magyar lakossága elesett a harcokban, elmenekült, vagy elhurcolták a török hordák. Lakatlan, pusztá maradt a vidék. Csarnojevics Arzen ipeki pátriárka vezetésével nagyszámu szerb jött erre a vidékre, később kisebb csoportokban újabb szerbek özönlöttek el Bácskát, amint jobb legetőt kerestek nyájuknak.

A régi Várszög és a mai Kula helyén több szerb családot telepedett meg. Ezekről 1652-ben történik első ízben említés és régi irások szerint a szerb falut Felső Kulának hívták. Ugyanakkor Alsó-Kulát Wesselényi Ferenc birtokai között említik meg. A két Kula 1655-ben Wesselényi Ádám birtokába ment át. A tiszai határvidék korszakában Kula nevét megemlíti a pétervárad katonai sánc 12 pusztaja között. Az 1743. évi összeírás szerint Kulán 31 szerb család volt. Visszamaradt ebből az időből a község pecsétje, amelyen ciril betűkkel ez olvasható: »Szejo Kula 1745« Egy év múlva a déli végekről szerbek, Miskolc vidékéről pedig kisorosok telepedtek ide és a községben lakók száma 78 családra emelkedett.

1749-BEN KATOLIKUS

LELKÉSZI HIVATALT KAP KULA

A kalocsai egyházmegye okmányai szerint Kulán 1720 óta vezettek katolikus anyakönyvet, míg lelkészi hivatalt 1749-ben állítottak fel. Miután abban az időben csak szerb lakosai voltak a községnek arra lehet következtetni, hogy a szerbek katolikus vallásúak voltak. Ebben az időben vált Kula a bácskai kamarai uradalom egyik körzeti központjává. Itt volt az uradalmi tisztartó lakása és dozsos serföző, ami a község első ipari üzeme volt.

Hogy az első templomot mikor építették, arról nincsenek adatok. Cothmann kamarai tancsos 1763-ban azt írta, hogy a kulai kistemplom dülőfélben van. A Szent György tiszteletére emelt templom 1770-ben épült, az 1828-ban megújították és jelentősen kibővítették.

MAGYAROK ÉS NÉMETEK

TELEPEDNEK LE KULÁN

Kula akkor indult nagy fejlődésnek, amikor magyarok és németek telepedtek le ezen az áldott, sok kenyeret termő bácskai földön. A németekről az 1780-as években történik első ízben említés. Német telep ke-

letkezett a csatorna déli részén és ezt Uj-Kulának nevezték el. A Kulán akkor már 344 gazda volt 53 házasság és 44 nincstelen szellelrel. A magyarokat ugyanebben az időben telepítették ide és letelepítésük a 18. század végéig tartott.

Kula 1813-ban mezőváros lett. Ipara ekkor már fejlett volt és ellátta az egész környék szükségleteit. egymás után adták ki a céhszabadalmakat. A szabók, vargák, csizmadiák 1815-ben, a szerb szürszabók 1819-ben a takácsok, szücsök stb. pedig 1827-ben kaptak céhszabadalmat. Kula földesura ebben az időben a kir kamara volt. 1848-ban itt csak kisebb csatározások voltak a magyarok és szlávok között. 1902-ben az itt elesett honvédek emlékére emlék-

oszlopot emeltek a katolikus temetőben. A tagosítást az 1860-as években hajtották végre. Az urbéri ügyek teljes rendezése után fennmaradt összeget egy nevelőintézet alapítványául helyezték el, ami nagyarányu viszálykodásokra adott okot.

Kulán az 1900-as népszámlálás alkalmával a következő volt a lakosság nemzeti ségi és vallási megoszlása: 3749 magyar, 2740 német, 2344 szerb és 304 kisorosz. Valás szerint: 5924 római katolikus, 287 görög katolikus, 2330 görögkeleti, 243 ág. ev. 175 református és 170 zsidó.

Kula járási központ, van járásbíró-sága, szolgabíró-sága, közjegyzősége, stb. Számtalan egyesület működik a községben. Magyar szempontból legnagyobb jelentőségű a DMKSz helyi szervezete, amely a község majdnem minden magyarját magában egyesíti.

A község ipartelepeiről, gazdasági és kulturális életéről legközelebbi riportunkban számolunk be.

A FELSZABADITOTT BÁCSCA egészségházainak 1000—1000 pengős segélyt juttat a vármegye

A zentai tüdőbeteg-gondozó 2.500 pengős segélyt kap

Bács-Bodrog vármegye vezetősége, amely a csonka megye közegészségügyét olyan mintaszerűen szervezte meg, a visszacsatolt terület részére is nagyszabású közegészségügyi programot dolgozott ki. Az erre vonatkozó költségvetést csak a jövőben lehet ugyan beállítani, de addig is a vármegyei közigazgatás olyan módon igyekszik a kérdést megoldani, hogy a visszacsatolt területen már meglévő 14 egészségház részére egyenkint 1000—1000 pengő gyorsssegélyt utalt ki. Ennek az összegnek felhasználása révén ugyanis sikerül az egészség-

házak zavartalan működését hosszabb időre biztosítani.

Ugyancsak szívén viseli a vármegye a zentai Tüdőgondozó és Nemibeteg gyógyintézet sorsát is. E két intézet az utóbbi időben komoly anyagi gondokkal küzdött, mire a vármegye a Tüdőbeteggondozó részére 2.500, a Nemibeteggyógyintézet részére pedig 1000 pengő segélyt utalt ki. A két fontos szereppel bíró egészségügyi intézet szükégeleiről a jövőben már szintén a vármegyei költségvetés keretében történik majd gondoskodás.

A szabadkai kongreganisták ünnepélyes zarándoklata Bácsbokodra

A szabadkai Szent József férjkonregáció a felszabadulás után először Szegedre zarándokolt el, ahonnan a megújulás a magyar nemzeti eszme kiindult. A második ut Bácsbokodra vezetett.

A szabadkai kongreganistákat Kalmár István vezette Bácsbokodra, hogy lerójják ott háláját és szeretetét alapítójának jó-tisztelendő Ternay Antal plébánosnak. A kongreganistákat Bácsbokodon magyaros szeretettel fogadták.

Délelőtt istentiszteleten vettek részt, melyet Ternay plébános tartott. A plébános szentbeszédben kérte a liveket, hogy ne csak keresztlevél szerint legyenek keresztények, hanem vallásos élettel mutassák meg, hogy a Krisztus hű fiai. A kongreganisták Ternay plébános vezetésével az ujonnan felépített Lourdesi Mária barlangjához zarándokoltak el. A Hősök szobrát is megtekintették.

Ezután Ternay plébános a plébánián közös ebédet adott a kongreganisták tiszteletére, melyen több beszéd hangzott el. Elsőnek Simetics Béla szólalt fel. Beszédében üdvözölte Ternay plébánost mint a szabadkai Szent József Férfi Kongregáció alapítóját és prézesét, megköszönve neki az akkori kissebbségi életben az alapítás körüli fáradtságos munkáját. Visszapijlantást vetett a tíz év előtti zászlószentelési ünnepélyre, melyen az akkori kongreganisták fájdalmasan mondták volt prézesüknek Ternay főt. urnak, hogy a zászlóról hiányzik valami... hiányoznak a nemzeti színek. Ekkor Ternay főt. látnoki ihlettel mondta, elfog jönni az az idő, amikor ez sem fog hiányozni, s valóban hála a jó Istennek el is jött, a szabadkai kongreganisták már el is helyezték ünnepélyesen a Ternay

főt. ur által küldött remek kivitelben készült nemzeti színű szalagot.

Ezután Szolga Pál emelkedett szólásra. Beszédében úgy a szabadkai, mint Isten kegyelme folytán és a Kormányzó urunk bölcs országlása következtében Délről vissza az édes hazába hazatért magyarok nevében szívélyesen üdvözölte Ternay plébános urat megköszönve szives vendéglátást magyaros vendég szeretetét. Hálát adva Istennek, hogy Krisztus királysága szent ünnepét az édes hazai magyar templomban ünnepelhetjük s a jó Isten bőséges áldását kérte a plébánosra.

Ternay plébános megköszönte a szíves lyes szavakat, kitartásra kér, szellemre buzdította a kongreganistákat, akik szép felejthetetlen emlékekkel gazdagabban tértek vissza Szabadkára.

Felépítik

a zentai Szent István templomot

Zentáról jelentik: Még a világháboru előtt megkezdték Zenta főterén a leégett Szent István templom felépítését. A megszálló szerbek a templom építését nem engedélyezték, s az csonka falaival hosszú két évtizeden keresztül ott állott, mint intő példa a zentai főterén.

Most szakértők vizsgálták meg a templom talapzatát és megállapították, hogy az alap teljesen hibátlan. Tamás Ferenc esperes-plébános kérésére Molzer mérnök elkészíti a terveket, amely annyiban különbözik majd az eredetitől, hogy két torony helyett kupolát építenek.

Mozgalom indult meg, hogy a felépítendő templomot nyilvánítsák fogadalmi templommá. Dr. Deák Leó főispán és dr. Gusáth György Zenta város polgármestere ígéretet tett, hogy mindent megtesz a templom felépítése érdekében.

Félmillió pengőbe kerül a Bajmok-Bácsalmás közötti kövesut kiépítése

Annakidején megirtuk, hogy az Államépítészeti Hivatal a nagyszabású utépítési program keretében több fontos jelentőségű bekötő ut építését is tervbe vette. A munkálatok legtöbb szakaszon folynak már, így állandóan dolgoznak a munkások a bajmok-bácsalmási ut kiépítésénél is. A földmunkák pár héten belül elkészülnek, de a kövezésre csak később kerülhet sor. Ezt az utat a vármegye saját kezelésében építi ki és a 17 km-es utszakasz elkészítése előreláthatóan félmillió pengőbe fog kerülni.

Az erre szükséges összeget csak ezután fogják előteremteni.

Átadták a forgalomnak a budapesti Ferdinánd-hidat

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt ünnepélyes külsőségek között adták át a forgalomnak a Ferdinánd-hidat. Horthy István, a MÁV elnöke jelentette Varga miniszternek, hogy a hidat átadható. Algyai Pál dr. államtitkár jelentése szerint a próbateljesítést is elvégezték. Erre a miniszter elvágta a nemzetiszínű szalagot s ezzel a hidat átadta a forgalomnak.

A hidat 12 méter széles kocsijáróján kívül mindkét oldalán 3-3 méter széles gyalogjáró. A miniszter megtekintette a hidat vasbetonszerkezetét is.

Egymillió pengőt kap a vármegyei Nép- és Családvédelmi alap

A vármegyei Nép- és Családvédelmi alap — amely 210.000 pengős költségvetéssel dolgozik — most kapta meg az utolsó évnegyedes részletet, 52.500 pengőt. Ez az összeg, még a tsonka megye részére volt megállapítva. Valószínű, hogy a megnagyobbodott vármegye Nép- és Családvédelmi alap-ja részére egymillió pengőt fog a belügyminiszter a jövő évre kiutalni.

Kivégeztek Ófuton három kémet

Ujvidék, október 29.

Az Ujvidék közelében lévő községekben júniusban több gyújtogatás történt. A tetteseket hosszas nyomozás után sikerült elfogni és ügyüket most tárgyalta Ófuton az ujvidéki katonai rögtönítélő bíróság tanácsa. A tárgyalást szombaton reggel kezdték meg és ítéletet hétfőn este hirdettek. A bíróság rombolás és kémkedés vétségében mondtotta ki bűnösnek a négy vádlottat és halálra ítélte őket. Az egyiknek a honvédezerkar főnöke megkegyelmezett, míg Blau Ottó 22 éves izraelita ujvidéki állatorvostanhallgató, Kajdos Ferenc 47 éves izraelita ujvidéki kárptossegéden és Grün Rudolf 27 éves berlini születésű ujvidéki kárptossegéden az ítéletet este félkilenckor végrehajtották. (MTI)

A szerbiai egyházfők támogatják Nédcis harcát a kommunizmus ellen

Belgrád, október 29

A szerb egyházfők felkeresték Nédcis tábornok miniszterelnököt és közölték vele, hogy a szerbiai egyházak teljes mértékben támogatják a miniszterelnök harcát a kommunizmus és a romboló elemek ellen. (MTI)

Vagy a leves — vagy a levél
Két munkára egy időben csak
a Tungram Krypton lámpa képes:
jobban is világít — kevesebbet
is fogyaszt.

Középfoku gazdasági szakiskolát kap Zombor

Falcione Sándor földbirtokos és neje alapítványt tett az iskola céljaira / Az Elza szállás 158 holdas birtokán mintagazdaságot létesítenek

A felszabadult Délvidék fővárosának, Zombornak, amely nemcsak közigazgatási de kulturális központ is a Délbácskában, földművesiskolára van szüksége. Ennek az érdekében az illetékesek már több ízben tettek lépéseket sajnos az anyagiak hiányában a szép tervek nem lehetett keresztülvinni.

A Délvidéken élő, s a Zombor környékén elterülő falvak földművestársadalma már régen nélkülözött egy középfoku földműves szakiskolát. A Jugoszláv megszállás alatt a Bácska területén csak Adán volt alsófoku földművesiskola, de a tanítás államnyelven történt, s így csak a magyarul tudó földművesek, akik tovább szeretnék volna képezni magukat, oda be sem irakozhattak.

A gazdátársadalom régi vágya teljesül most. Zomborban felépíti a város a középfoku földművesiskoláját.

Az iskola céljaira szükséges földet a mező

gazdasági épületeket Falcione Sándor zombori földbirtokos ajánlotta fel.

A Falcione Sándor és neje, Schneiderbauer Elza feje alapítvány az ugynevezett Elza szállás 158 hold földjét a rajta lévő épületekkel együtt az iskola céljaira adományozza.

Az Elza szállást jelenleg Zwirschitz Károly zombori nagyiparos bérlé, de a bérlet lejártá után a város azonnal megkezdi az iskola építését.

Az alapítványt Falcione Sándor földbirtokos és neje kedden este tette Tóth József dr. megbízott királyi közjegyző előtt, a főispáni hivatalban, Cserta Péter dr. városelnök jelenlétében. Az alapítvány jegyzőkönyvét dr. Deák Leó főispán személyesen vitte fel Budapestre, jóváhagyás végett.

A nemesszivű adakozó emlékét a földművesiskolán keresztül a földművestársadalom örökké megőrzi.

Közszemlére tették ki a zombori földadó-kivetéseket

A folyó évre a múltévi kivetés alapján kell fizetni az adót

A városházán elkészültek a földadó kivetési lajstromok, amelyeket most 15 napra szemlére kifüggesztenek. A lajstromok ellen mindenki megteheti észrevételeit a városi adóhivatalban. Ugyanitt közöljük azt is, hogy az 1941 évi adókivetés megtörténtéig a múltévi adó alapján fizetendő az adó, annál is inkább, mert már háromne-

gyed évi adó lejárt és a hátralékosokkal szemben a behajtási eljárást megindítják. A negyedik negyed nov. 1-15-ig esedékes kamat mentesen s az adósok fontos, hogy kiegyenlítsék a f. évben már lejárt hátralékokat rendezzék, mert ellen esetben a hátralék állandóan növekedni fog.

HIREK

00000000

Magyar hősök

1915. október 30.

A magyar vitézséget, ügyességet és huzárbravúrt régi fényében csillogtatta meg ezen a napon Gurszky György a volt nyiregyházi 15. közös huszárezred törzsmestere az oroszok elleni küzdelemben. A Bucsac környéki Swirkowce-nál, mint egy felderítő lovasjárőr parancsnoka, 20 emberével megrohant egy orosz tábori őrsöt, a harcban négy oroszot levágott, hármát pedig foglyul ejtett. Bár feladatát ezzel a legpompásabban megoldottnak tekinthette volna, Gurszky őrmester nem tért vissza ezredéhez, hanem — harci vágytól égve — újabb alkalmat keresett az ellenséggel való megrékőzésre. Saját elhatározásából megrohanta az előbbtől délre fekvő s annál sokkal erősebb másik orosz előőrs állásait is. Támadását olyan körültekintő alaposággal készítette elő és olyan ügyességgel hajtotta végre, hogy a meglepett ellenség leghevesebb ellenállása is hiábavalónak bizonyult. Gurszky hősi huszárai itt 28 oroszot kaszaboltak le és két foglyot ejtettek. A küzdelmet Gurszky csak akkor hagyta abba s csak akkor kezdte meg a visszavonulást, amikor egy ellenséges lovasszázad közeledését vette észre s ezenfelül erős oldalozó tüzet is kapott. A visszavonulást minden veszteség nélkül hajtotta végre.

A jól sikerült vállalkozás többi eredményei is számottevők voltak. A huszárszázad bepillantást nyert az orosz előőrvonal mögé s jelentéssel, nemkülönben a magával hozott hadifoglyok vallomásaival az akkor nagyon zavaros harc helyzet áttekintését nagyban megkönnyítette.

Gurszky őrmestert, aki a háború kezdete óta állandóan harctéri szolgálatot teljesített, ezért a sikeres vállalkozásért a 15. gyaloghadosztály-parancsnokság külön is megdicsérte és magatartását mintaképül állította az alá rendelt összes csapatok elé. Az elismerés látható jeleként pedig a nagy ezüst vitézségi érmet eszközölte ki a derék magyar harcos számára.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián ucca 8.

Ügyeletes gyógyszerész: Arany oroszlán, Szent háromság tér.

Minisztertanács. A MTI jelenti: A m. kir. kormány tagjai kedden este 8 órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen folyó kormányzati ügyeket tárgyaltak meg. A minisztertanács a késő éjszakai órákban ért véget.

Kinevezések. Huszágh Gábor zentai fogalmazót Bácsalmásra szolgabírónak nevezték ki. Gallé Imre dr. városi tisztviselőt Magyarokapitására helyezték át aljegyzői minőségben.

Áthelyezések a vármegyei közigazgatási tisztviselői karban. A vármegyei közigazgatás kebelében a következő változások történtek: Dr. Szobonya Zoltán szolgabíró szolgálatát rendes beosztással Zomborból, Ujvidékre, dr. Simon János szolgabíró Zomborból Topolyára, dr. Szalay Frigyes szolgabíró Jánoshalmáról Palánkára, dr. Horváth Zoltán szolgabíró Bajáról Zentára, dr. Geszthelyi Andor szolgabíró (aljegyzőként) Zentáról Zomborba dr. Dorogi Gábor szolgabíró pedig Ujvidékről Zentára osztották be. Az új beosztottak rövidesen el is foglalják új állomás helyüket.

Meghalt gróf Teleki Pál édesanyja. Özvegy gróf Teleki Gézané, gróf Teleki Pál néhai miniszterelnök édesanyja meghalt. Csütörtökön délután temetik. Az idős nagyszony halála nagy részvétet váltott ki úgy politikai, mint társadalmi körökben. Az idős nagyszonyt lelke mélyéig megrázta fia halála. Attól az időtől kezdve betegeskedni kezdett és most teljes elgyöngülésben meghalt.

Vadászat közben leltek egy gyermeket. Szabó Ferenc 12 éves fiút Nagykovács határában véletlenül lelőtte Bercsényi Béla bugykai földbirtokos. A nyomozás során megállapították, hogy Bercsényi vadászatban volt és eközben lőtt rá a fiúra, aki egy bokor mögött haladt el. Szabó Ferencet életveszélyes állapotban szállították a nyiregyházi kórházba.

Nehéz küzdelem

folyik a betegségek leküzdése, megelőzése körül. A máj-, epe-, bél- és gyomorbetegségek elleni harcban elsősorban küzd a MIRA glaubersós gyógyvíz, mert a vele, orvosi tanács és ellen-

őrzés mellett folytatott kurák a legerélyesebben előzik meg, és küzdik le a fenti betegségeket.

A Cecília Egyházi Énekkar mint minden évben, az idén is felkeresi néhai Fejér Gyula apátplébános sírját. A gyászdal begyakorlása végett csütörtökön fél 8-kor összejövetelt tartanak a tagok, amelyen valamennyi tag megjelenése kívánatos.

Beszűntette a kampányt az ujverbázi cukorgyár. Verbászról jelentik: A cukorgyár az esős időjárás következtében beállott repahiány miatt kénytelen volt az üzemet ideiglenesen leállítani. A kiszedett répa is a földeken hever, mert a felázott talaj miatt az utakon nem lehet azt beszállítani. Az üzem leállítását egyelőre két hétre tervezik.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

Csonoplyai hírek. Keller Miklós jelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek nagyobb mennyiségű dohányt loptak el tőle. A nyomozás folyik. — Tóth Józsefnél dohányvágot és nagyobb mennyiségű csempészett dohányt találtak. Az eljárást megindították. — A bucsut november elsején tartják meg.

Bácskossuthfalvai hírek. Október 31-én, a reformáció napján ünnepi istentisztelet lesz — Az országos vásárt november 3-án tartják meg.

A város által rendbe hozott katonai sírokat a Magyar Nőegylet díszíti fel Halottak napjára. Azért felkéri úgy a saját, mint a Szociális Missió és Mária Kongregáció tagjait, hogy legyenek jók, egy-egy csokor virággal járuljanak hozzá, a hős katonák sírjainak feldíszítéséhez 430 katonai sír van. A virágokat hércük: Piller Istvánnéhoz, Nagy Lajos ut (volt Szivaci ut) és Csávosi Sándornéhoz, Rókus utca 19., szombat estig elküldeni. A vezetőség.

Tisztítsa

meg olykor szervezetét a bélben felhalmozódott sok káros salaktól akkor is, ha nincs székrekedése. Jó tisztító hashajtó a

DARMOL

A szóbeli haszonbérleti szerződések illetékei. A földbirtok és bármiféle joghaszon bérlet iránt kötött szerződések után akkor is le kell róni, ha a szerződésről okiratot nem állítottak ki. Az ilyen írásba nem foglalt haszonbérleti szerződések azonban illetékmentesek akkor, ha az egy évi haszonbérlet összeg meg nem haladja a száz pengőt, vagy ha a feles vagy részes gazdaságban kibérelt terület 5 kat. holdnál nem nagyobb. A szóbeli haszonbérleti szerződés után járó illeték lerovása oly módon történik, hogy minden haszonbérbe adó és haszonbérbevevő tartozik az okirat kiállítása nélkül megkötött haszonbérleti szerződést az illetékes királyi adóhivatalnál bejelenteni.

HA PESTRE JON

ne mulassza el eladó
BRILLIÁNS ÉKSZEREIT
Kristóf tér 2. I. 3. alatt 12—2 között megmutatni. Telefon: 182—647.

Megtörtént a vármegyei Közléti Szövetkezet cégének bejegyzése. A vármegyei Közléti Szövetkezet, amely tekintélyes összegű költségvetéssel igyekezik a vármegye szociális helyzetének felemelését elősegíteni, az elmúlt napokban cégszerűen is bejegyezték a zombori királyi törvényszék cégbírójánál. Itt említjük meg, hogy rövidesen megtörténik a szövetkezet költségvetésének belügyminiszteri jóváhagyása is s utána nyomban sor kerül a tervbevett nagyméretű szociális program fokozatos és gyors végrehajtására.

Szerencsétlenül járt egy bácskossuthfalvai iparos. Bálint Károly géplakatosot homlokán ütötte egy gép visszavágódó fogantyúja. Az iparos súlyos sérüléseket szenvedett.

Beverték Ujverbáson két zsidóház összes ablakait. Tegnap éjszaka beverték Ujverbáson Singer Emil magánzó és Róth József magánzó házában összes ablakait. A vizsgálat megindult.

Az olimpiai ásatások továbbfolytatódnak. Az olimpiai ásatásokat, melyeket Kunze professzor vezetésével a németek 1937-ben megkezdték, ismét teljes erővel folytatják. Az ásatások főcélja a Zeustemplom környékének feltárása és a stadion felszínrehozása. Az utóbbi feladat nagyrészt már meg is valósult. A napvilágra került archeológiai leletek gazdagsága minden előzetes várakozást felülmúl. A leletek tulnyomó része — fegyverek, terrakották és kegytárgyak — a történelemelőtti és a klasszikus korból származik.

Németország harcot indított az öregségi betegségek ellen. A bécsi orvosi továbbképző akadémia badgasteini értekezlete ez alkalommal az öregség és az öregséggel járó betegségek problémáját tűzte napirendre. Gundel bécsi orvosprofesszor századunk legfontosabb orvosi feladatát az életkor és teljesítmény összhangbahozásának megteremtésében jelölte meg. Erre a célra, mint Gundel professzor kijelentette, egy nagy bécsi menhelyel kapcsolatban külön intézet felállítását tervezik azoknak a megelőző intézkedéseknek tanulmányozására, amelyekkel az öregséggel járó panaszokon segíteni lehetne.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a hus felvágott, szalonna és mindennemű hentesáru

NÉBL JÓZSEF

hentesmestertől való.

Érdekes talajvédelmi rendelet Németországban. Mint Amerikában, éppúgy Európában és többek között Németországban is aggodalmakat keltő talajrombolásokat okozott a liberális nemtörődomséggel folytatott iparosítás. Ennek a folyamatnak megállítására most a német földművelésügyi miniszterium rendeletet adott ki, mely előírja, hogy építkezések stb. alkalmával a huszréteget talajjavítási célokra kell felhasználni.

SPORT

A Délvidék birkozósportja is bekapcsolódik az országos sportba

A visszatért Délvidék birkozósportját is bekapcsolják az anyaországi sportba. Ennek érdekében dr. Papp László szövetségi kapitány és az országos elnök Zomborba érkezik november 2-án, hogy tárgyalásokat indítsanak a Zombori Munkás Testedző Egyesülettel és a Délvidék többi birkozóval foglalkozó vagy jövőben foglalkozni akaró sportegyesületének vezetőivel.

VASÁRNAP RENDEZIK MEG BUDAPEST ÖKÖLVIVÓ BAJNOKSÁGÁT

November 2-án a Nemzeti Torna Egyesület Szentkirályi-utcai csarnokában rendezik Budapest ökölvívó bajnokságait. 76 nevezés érkezett a küzdelemre. Biztos résztvevője a küzdelemnek Podány, Toorma I., Toorma II., Miriszlay, Bogács, Garai, Frigyes, Bene, Papp, Csapó, Szalay, Csontos, Szigethy, Jászai, Homolya és Nagy.

Edzést tart a ZMTE. A Zombori Testedző Egyesület birkozó szakosztálya edzést tart vasárnap, amelyen résztvesz vitéz Kossuth Ferenc, a MBSz elnöke és dr. Papp szövetségi kapitány is.

Közgazdaság

TOVÁBB FOLYIK a kérélelhetetlen harc az árdrágítók ellen

Az árdrágítók ellen tovább folyik a kérélelhetetlen harc az egész országban. Az utcákon plakátok figyelmeztetik a közönséget, hogy vigyázzon, ne fizessen többet, mint a hatóságilag megállapított árak. Tegnapelőtti és tegnapi számunkban már közöltük egyes cikkek árait, alant közöljük most a hatóságilag megállapított legmagasabb kereskedői árakat.

Bab fehér szokványbab és gyöngybab	kg.	—68
Bab fehér hosszú lapos, fűrjbab gömbölyű, hosszú, egyszínű színes	"	—72
Bab tarka és vegyes	"	—64
Lencse nagyszemű	"	1.—
Lencse közepesemű	"	—90
Lencse kisszemű	"	—80
Borsó sárga, feles (hántolt) »Viktorja» 1 V. jelű	"	1.04
Borsó zöld, feles (hántolt) »Express» 1 GRE jelű	"	—88
Mák (örölvé 20 fillérrel több)	"	2.30
Dióbél, csemege (feles)	"	8.—
Dióbél I. rendű	"	7.70
Méz kímérve	"	3.40
Méz adagolva, üvegben, (egyszerűen lezárt) 1 kg-os	"	3.40
Méz adagolva, üvegben, (egyszerű-	"	

en lezárt) 1/2 kg-os	"	1.74
Méz adagolva, fémpánttal lezárt üvegben 1 kg-os	"	3.50
Méz adagolva, fémpánttal lezárt üvegben 1/2 kg-os	"	1.78
Vöröshagyma I. rendű, makói	"	—20
Vöröshagyma II. rendű, makói	"	—17
Vöröshagyma I. rendű, környéki és helyi termésű	"	—19
Fokhagyma I. rendű	"	—58
Burgonya: nyári rózsza	"	—13
" gűlbaba	"	—13
" őszi rózsza	"	—12
" ella és sárga	"	—11
" woltmann	"	—10
" krüger	"	—10
Rizs »Karolin» zárt csomagban	"	1.94
Rizs »Japán» kímérve, R.JI. jelű	"	1.32
Buzadara (griz)	"	—70
Buzaliszt, 0-ás lisztek	"	—68
Buzaliszt, egységes	"	—46
Rozsliszt, egységes	"	—46
Köménymag	dg.	—06
Cukor: kristály 1.08 P, porcukor 1.11 P, kocka kg 1.14 P.	"	
Bors fekete szemes	dg.	—10
Bors fekete törött, zárt tasakban 1/2 dg-os 0.6, 2 dg-os	"	—22
Szegfűbors szemes	dg.	—20
Só	kg.	—40

Paprika	Kímérve 1-10 dg-ig	Zárt csomag (celofánban)				
		2 dg-os	5 dg-os	10 dg-os	25 dg-os	
csemege (»csipősségmentes» is)	dg-ként	—06	—16	—35	—70	1.75
édesnemes és felédes	dg-ként	—05	—14	—30	—60	1.50
rózsza	dg-ként	—04	—12	—25	—50	1.25
erős	dg-ként	—03	—10	—20	—40	1.—

Szárított tészta (0-ás lisztből)	Tojás nélküli		2 tojásos		4 tojásos	
	helyi	szállított	helyi	szállított	helyi	szállított
tarhonya kímérve kg	1.10	1.12	1.54	1.56	1.98	2.—
részelt vagy gömbölyű zárt csomag 1/2 kg	—61	—63	—83	—85	1.05	1.07
leves tarhonya zárt csomag 1/10 kg	—14	—16	—18	—20	—23	—25
leves tészták kímérve kg	1.16	1.18	1.60	1.62	2.04	2.06
kocka, metélt, eperlevél és egyéb leves tészta zárt csomag 1/4 kg	—34	—36	—45	—47	—56	—58
kivéve: levesmetélt és cernátészta zárt csomag 1/10 kg	—15	—17	—19	—21	—24	—26
csőtészta (makaróni) közepvastag és vékony kímérve kg	1.24	1.26	1.68	1.70	2.10	2.12
spagetti zárt csomag 1/2 kg	—69	—71	—91	—93	1.12	1.16
levesmetélt zárt csomag 1/4 kg	—38	—40	—47	—49	—57	—59
cernátészta zárt csomag 1/10 kg	—16	—18	—21	—23	—25	—27

Kenyér, egységes	"	—46
Kenyér, köles	"	—78
Pékstütemény (zsemlye)	darabja	—06
Morzsa (prézli)	kg.	1.24
Tej, teljes	lit.	—30
Tej, pasztörözött	lit.	—34
Tejfejl	"	1.40
Tehénturó étkezési, sovány	kg.	—90
Tehénturó étkezési, kövér	"	1.10
Vaj pasztörözött, adagolt (csomagolva)	"	5.90
Vaj pasztörözött, tömb (kímérve)	"	5.80
Vaj pasztörözetlen, centrifugált, adagolt (csomagolva)	"	5.80
Vaj pasztörözetlen, centrifugált, tömb (kímérve)	"	5.40
Vaj főzővaj	"	5.20
Vaj piaci írós vaj	"	4.90
Kevert turó	"	2.80
Juhturó kímérve, v. 25 dg fölött	"	
bélben v. celofánban	"	3.20
Juhturó 25 dg-os, v. az alatti adag	"	
bélbe v. celofánban	"	3.30

Tojás friss, vagy hűtőházi, kg 3.04 P, darabja	—17 P.
Káposzta fejcs	kg. —10
Sárgarépa	" —18
Petrezselyem	" —18
Zeller	" —20
Karalábé	" —18
Dió héjjas	" 1.70
Morzsa barna lisztből	" —64
Zombori juhturó	" 3.—
Tej házhoz szállítva	lit. —32

A szegedi kereskedelmi és iparkamara közleményei
A ZÁROLT CIKKEK ÉS A KÉSZLETBEJELÉNTÉSI KÖTELEZETTSÉG ALÁ ESŐ CIKKEK JEGYZÉKE
 Az érdekeltség, különösen a délvidéki érdekeltség köréből gyakran merül fel az a kérdés, hogy hol lehet megtalálni a zárt cikkek jegyzékét, illetve azon cikkek jegyzékét, ame-

lyek a kamaránál ingyen kapható nyomtatványon készletbejelentési kötelezettség alá esnek. Tájékoztatásul közöljük, hogy e cikkek jegyzékét a Közgazdasági Értesítő folyó évi 4. száma tartalmazza. Azok a testületek, amelyeknek ez a szám nem áll rendelkezésükre, irjanak a Közgazdasági Értesítő (az iparügyi és kereskedelmiügyi miniszter hivatalos közlönye) kiadóhivatalának, Budapest, Lánchid u. 2., küldjenek be 1 pengőt, amelynek ellenében az értesítőnek ezt a számát részükre megküldik.

DÉLVIDÉKI RÁDIÓVEVŐKÉSZÜLÉKEK FORGALOMBAHOZATALÁRA JOGOSÍTÓ ENGEDÉLYEK VISSZAVONÁSA

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 232.751/1041. IV. 8. sz. körrendeletében közölte, hogy az 1939 évi IV. t. c. értelmében zsidónak tekintendő személyek részére kiadott rádióvevőkészülékek és ezek lényeges alkotórészeinek iparszerű előállítására és forgalombahozatalára jogosító engedélyeket 1941. évi szeptember hó 30.-ig visszavonja. — A rendelet azonban nem vonatkozik a visszafoglalt Délvidékre, mert hiszen a rendelet június havában jelent meg s ilyen irányban nem is intézkedhetett. De nem vonatkozik azért sem, mert a visszafoglalt Délvidékre a magyar zsidótörvény (1939:IV. t. c.) hatályát még nem terjesztették ki, holott a zsidó törvény hatályának a Délvidékre való kiterjesztése értelemszerűleg meg kell, hogy előzze a rádió engedélyek visszavonására vonatkozó rendeletet. — A kamaránk ezért előterjesztéssel fordult a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter urhoz, hogy a zsidó törvény hatályát a Délvidékre is terjeszték ki és ezzel egyidejűleg mint illetékes miniszter, a rádióforgalombahozatalára jogosító engedélyek visszavonása érdekében a Délvidéken is az anyaországgal azonosan rendelkez-

TEXTILNAGYKERESKEDŐ KÖTELES-E A VISZONTELÁRUSÍTÓKNAK 3% PÉNZTÁRI ENGEDMÉNYT ADNI?

A textilárak nagy és kiskereskedői sorában felszámítható legnagyobb bruttó haszonkulcsról szóló 130.000/1941. A. K. sz. rendelet 7. §-a értelmében a textilnagykereskedők a viszonteladók felé történő eladásoknál 30 napon belül fizetések esetén 3% pénztári engedményt kötelesek nyújtani. Abban a kérdésben a napokban a fővárosi lapokban egy téves közlemény jelent meg és ezért az Árkormánybiztos ur a kamarákat a következőkről értesítette 133.086/1941. sz. a.:

„A 130.000/ A. K. sz. rendelet 7. §-ával kapcsolatban előterjesztett kérelmekre értesítem t. Cimet, hogy a hivatkozott rendelet 7. §-a szerint 3% pénztári engedmény térítése minden viszonteladó felé történő eladásnál kötelező. Megengedem azonban, hogy a nagykereskedők mindazon cikkeknek, amelyeknél a felföldi gyár, illetve a belföldi előállító az áruszállítás hónapjának végétől számított 30 napon belül számlakiégénylés esetén pénztári engedményt nem térített vagy nem térít, árkiszámításainál a számlázott vételárhoz elmaradt pénztári engedmény címén a vételár 3%-át felszámíthassák. A jelen rendelkezés az előállító gyárakat pénztári engedmény nyújtására kötelező rendelet hatálybalépéséig érvényes.”

A VASÁRNAPI MUNKASZÜNET FELFÜGGESZTÉSE A KIRAKASSAL ÉS ÁRUFUVAROZÁSSAL KAPCSOLATBAN

A vagonokra az áruszállítás során rendkívül nagy a szükség, ezért az 1940. évi október 12-től kezdve az áruknak vasuti állomásra fuvarozása, illetve a fuvarozás be és kirakása, valamint az átvételi helyre lerakása, illetve felrakása vasárnapokon is és Szent István napján is végezhető. Az érdekeltség köréből felszólalás történt, hogy gyakran szükség van az átvételi helyen, tehát az üzlethelyiségben az áru szakszerű elrendezésére is, márpedig a rendelet vasárnapokon és Szent István napján ezt a munkát nem engedte meg. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter kérdése a kamarától a véleményt adta, hogy nagy általánosságban a vasárnapi munkaszünet felfüggesztése az üzleti átrakási munkálatokra nem kívánatos, amennyiben azonban ennek szükségessége valamelyik üzletnél felmerül, a kamaráé vélemények meghallgatása alapján lehetővé kellene tenni, hogy az I. fokú iparhatóság ezt a munkát vasárnap is engedélyezze.

Nagyjelentőségű kormányrendelet a vállalati vezető-állások betöltéséről

A hivatalos lap október 26-i számában kormányrendelet jelent meg a nyilvános számadásra kötelezett vállalatokban a vezető állások betöltése tárgyában. A rendelet az általános közgazdasági szempontból jelentősebb, minden olyan nyilvános számadásra kötelezett vállalatot (részvénytársaságot, szövetkezetet, mérlegének közzétételére kötelezett korlátolt felelősségű társaságot), amelynek saját tőkéje 250.000 pengőt meghalad, vagy amelyben az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottaknak száma tizenötötől több, továbbá tekintet nélkül a saját tőke nagyságára és az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottak számára, a Pénzügyi Központnak az 1920. évi 37. t. c. 4. paragrafus első bekezdésének 1-3. pontjaiban felsorolt tagjait, ugyancsak a biztosító magánvállalatokat s végül a felsorolt vállalatok érdekkörébe tartozó minden kereskedelmi társaságot arra kötelezi, hogy

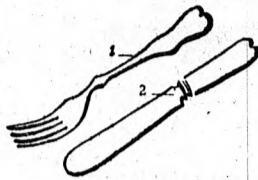
a szerződés tervezetének vagy a megbízásra (előléptetésre) irányuló javaslatnak bemutatása mellett előzetesen jelentésük be azokat a személyeket, akiket a vállalat vezető állásra alkalmazni vagy megbízni kíván.

Ugyanez a kötelezettség terheli a vállalatot abban az esetben is, ha annak a személynek, akit a vállalat bármely állásra alkalmazni vagy megbízni kíván, évi javadalmazása elérné a 24.000 pengőt, valamint, ha a vezető állást betöltő alkalmazott határozott időre kötött szerződést meghosszabbítani vagy a hatvanadik életévét betöltött alkalmazottal vagy megbízottal tovább fog

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

(XIX. közlemény)

Wie schön sind diese Silberbestecke!

Ich habe sie zur Feier des zwanzigsten Hochzeitstages bekommen. Wir benutzen sie nicht jeden Tag. Wir haben sonst solche aus rostfreien Metallen. Ich habe sie lieber, als die anderen, sie sind sehr, sehr praktisch, mehr als das Silberzeug und man braucht nicht acht zu geben.

Sie sind auch teuer.

Szószeret

das Besteck, -es, -e teríték, evőeszköz rostfrei
benützen, -te, h. -t használ valamit

Milyen szép ez az ezüst evőeszköz!

A huszadik házassági évfordulóm ünneplésekor kaptam. Nem használjuk minden nap. Egyébként ugyanilyen van rozsdamentes fémből. Azokat jobban szeretem, mint a többi, nagyon, nagyon praktikusak, még inkább, mint az ezüst evőeszköz és nem kell rájuk ügy vigyázni.

Drágák is!

rozsdamentes

alkalmazni végül, ha az irányadó nyugdíj- vagy szolgálati szabályzat értelmében, a teljes szolgálati időt betöltő alkalmazottat tovább kívánja alkalmazni.

A bejelentést a vállalat tárgya szerinti illetékes miniszterhez kell benyújtani.

Az illetékes miniszter szakértőiktől álló bizottság véleményének meghallgatása után az alkalmazás, vagy megbízás ellen, vagy a javadalmazás-tervezet megállapítása ellen kifogást emelhet.

A vállalatokat ez a rendelet, a fentiekkel felül arra is kötelezi, hogy az illetékes miniszter hozzájárulásával megállapított javadalmazás emelését, vagy bármely alkalmazott javadalmazásának 24.000 pengőre vagy ennél magasabb összegre való emelését az illetékes miniszternek bejelentésük. A javadalmazások emelése ellen a szakminiszter ugyancsak kifogást emelhet.

A rendelet magánjogi, illetőleg büntető jogi szankciókat állapít meg a rendelet intézkedéseinek megszegőivel szemben.

A rendelet célja, hogy az ország összes jelentősebb vállalatainak vállalati vezetőikül olyan egyének alkalmazásának, akik a szakértelem, tudás és megbízhatóság tekintetében közgazdasági szempontból jelentősebb vállalatok vezetésére alkalmasak.

Továbbá, hogy a vezető állást betöltők javadalmazásának megállapításánál a túlzások elkerültesse, tehát a szolgálati szerződésekben kikötött fizetések és feltételek az ország gazdasági viszonyainak, valamint a vállalat teherbírási képességének figyelembevételével állapítsanak meg s így a közgazdasági, továbbá a szociális, valamint a vállalatok főkerejének megtartására, illetve gyarapítására vonatkozó szempontok e téren is érvényesüljenek.

A „DÉLVIDÉK” REGÉNYE:

? KI A TETTES ?

Rambert Károly mindkét alkalommal határozott hangon állította:

— Mérget veszek rá!
De mikor apja újólá és szinte aggodalmian kérdezte tőle:
— Biztos vagy-e, hogy megölted?
— Rambert Károly vállat vonva ismételte:
— Már mondtam önnek: nem tudom!
Ekkor Károly már a szoba küszöbén állt és apját egyetlen szóval sem üdvözölve, sem el nem búcsúzva tőle, távozni akart. Rambert István feléje közeledett és egy arannyal telt erszényt nyújtva át neki, mondta:
— Fogjad, és most menj!
Hajnalodott, mikor az apa és fia egyetlen szeretetteljes szó váltása nélkül talán örökre elváltak egymástól...

XIV. FANTOMAS AZ ÓRULTEKNÉL.

Biron doktor szanatóriumában élénken beszélgetett egymással Sembadel és Perret, a két orvos, midőn egy ápoló érkezése szakította félbe értekezésüket, aki jelentést tett a kezelés alá bízott betegekről.

— Csak nem verné a betegeket, sohasem szabad megütni az elmébetegeket, — oktatta őt Sembadel.

Az ápoló távozása után a két orvos ismét a betegekről beszélt:

— Mi van a 25-össel? — kérdezte Sembadel a kollégájától, — az, aki hat hónappal ezelőtt a kezelés alatt állott?

— Ah igen, a Rambert, — mondta Perret doktor — akinek üldözési mániája van.

— Ugy van, ez az! Látom, jól emlékszel ennek a nőnek az esetére.

— Igen, érdekelt az esete, de mit akarsz mondani róla?

— Nos tehát, kíváncsiságból ered, látogasd meg és csodálatos változást fogsz tapasztalni rajta.

— Üldözési mániája elmúlt?

— Majdnem teljesen, jól emlékszik a krízisekre, amelyeken keresztül ment, és a rohamok elmaradtak. Ez egy újjászülető agy. Igazán ritka eset ez! Nem mindennapi eset, hogy egy ilyen mániában szenvedő beteg a gyógyulás útjára lépjen. Már irtam is a családjának, azaz hogy a férjének Rambert Istvánnak és jeleztem, hogy pár nap múlva elviheti a feleségét.

— Rajta! Lucie kisasszony! — szolt Perret doktor — tüntesse el gyorsan ezeket a szennyes fehérneműket, az áldóját nekil! Ma hivatalos látogatás van!

— Hát persze, az az öreg ur, aki az imént érkezett kocsin és akit Biron igazgató ur oly tiszteletteljesen üdvözölt. Ez egy dán professzor.

— No, jobban tette volna, ha otthon marad és az igazgató rosszul teszi, hogy akármicsoda jött-ment professzort elfogad és megkínöztatja a betegeket; ez csak árt az örülteknek.

A doktor odébb ment és egy másik ápolónőt korholt meg, mert éppen azzal foglalkozkodott, hogy egy szalagot fűzzön a főkötőjébe.

Mialatt a doktor végigjárta szakosztályát és elsímitotta mindazokat a rendtelenségeket, amelyek a hivatalos vizitnek szemet szurhattak volna, az elfogadó teremben üdvözölő szavak hangzottak el. Biron doktor mondott szívélves Istenhozott-at a hirneves dán tanárnak.

— Igazán nem reméltem azt a kitűnő szerencsét, hogy öt évvel ezelőtt alapított intézetemben ilyen hirneves tudóst üdvözölhessek, — mondta Biron igazgató.

A dán tanár mosolyogva hallgatta az üdvözölő szavakat, de nem sietett válaszolni a hízlegésre. Különös típus volt ez az öreg tudós, Swellding professzor. Körülbelül hatvan éves lehetett, de ősz hajától eltekintve semmi sem mutatott arra, hogy megérzi az évek súlyát. Ellenkezőleg, egyenes, feszes tartása, mozgékonyvága csodálatraméltó volt. Különben arcának vonásait sűrű őszbe vegyült szakáll és bozontos bajusz rejtette el és sötétkék szemüvege eltakarta tekintetének kifejezését.

Biron igazgató befejezte mondókáját, Swellding professzor udvariasan válaszolt, visszahárítva a bókot szeretetreméltó kollégájára. Igen jól beszélt franciául, amin nem lehetett csodálkozni, mivelhogy a tudományok műveket minden országban francia nyelven publikálják és így minden hirneves tudósnak szüksége van arra, hogy ezt a nyelvet alaposan elsajátítsa. Igaz, hogy a doktor kijelentésében észrevehető volt egy bizonyos idegenszerűség, amit egyetlen idegen sem képes levetkőztetni.

— Most tehát kedves kolléga — mondta Biron doktor, — ha úgy tetszik megkezdhetjük a különböző szakosztályok látogatását.

Swellding tanár beleegyezőleg bólintott, Biron doktor szanatóriuma modern, előke-

lően berendezett intézet volt és Párizs egyik legelőkelőbb negyedében, Passyban fekvő a Bois de Boulogne-hoz közel. Kicsiny, egymástól keretekkel elválasztott pavilonok voltak félkörben elhelyezve, amely félkör külső kerülete magas falaktól volt környezve, a pavilonok elején pedig egyetlen nagy park díszelgett.
(Folytatása következik).

Apróhirdetések

Féláron lehet november 4-ig Budapestre utazni, Protestáns napokra, Ibúsz igazolvánnyal. Kapthatók: SCHERER MARISKÁNÁL, Zombor, Rákóczi ut 15. a-875

Orvos mellé kisegítő nő, német nyelvtudással keres dr. Stebler Zombor. a-870

Nagy vevőkörrel, jól bevezetett vegyeskereskedés, házzal együtt eladó. Sáfrány Imre, Zombor, Herceg Ferenc ucca 18. a-861-f

Betegségem miatt eladnám, vagy bérbe adnám házamat, komplett pékséggel, mely áll 2 kemencéből, teljes felszereléssel, forgalmas helyen, nagy vevőkörrel. Közlebbi feltételek megtudhatók a tulajdonosnál: Turasz Vinkó, Szond. a-845-f

Eladó egy üvegaitó, egy üzletaitó acélredőnnel, két komplett ablak zsaluval, 2 pult; használt, jó állapotban. Egy fényképezőgép 9x12, egy 18x24 és több fényképezési felszerelés. Keresek megvételre egy Berkel mázsát, használtat. Réger, Zombor, Flórián ucca 24. a-858-f

Ismeretséget keres házasság céljából nyugdíjkes tisztviselővel 40 éves gyermektelen özvegy, saját házzal és divatszalonnal. Görög-keleti vallású, kívánságra átter a katolikus hitre. Csak komoly érdeklődéseket Pálmai dohánvtözsde továbbít. a-851

Buzatisztítót jó Triört, hordó-porcavázót, napi 50 g teljesítőképességgel, használatra ajánlok. Benzinmotor 7 HP, valamint egy 50 g Triör eladó. Vracsa-rics, Zombor, Szent László ucca 1 (Millitcsi). a-859-f

Bezdánban Kanizsai Mihálynak a határban 6 hold földje Kélsch szállás mellett eladó, valamint a szigetben 5 hold eladó. Lakik: Kossuth Lajos ucca 88. a-874-AC

Ház közel a Vadász-kürt szállóhoz eladó, 600 négyzetméteres telek, istálló, sertéshizlaló és melléképületekkel. Érdeklődni: Oreona ucca 15. a-873-f

Eladó egy szalagfürés 6-8 HP Deutz motorral, 1.500.— pengőért. Cim: Bolvárv János, Zombor, Nagy Lajos ucca 41. a-871-f